

SBĚRATEL HŘÍCHŮ

DARIA DESOMBRE

DETEKTIV MARIE KARAVAJOVÁ

Sběratel hříchů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Daria Desombre

Sběratel hříchů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

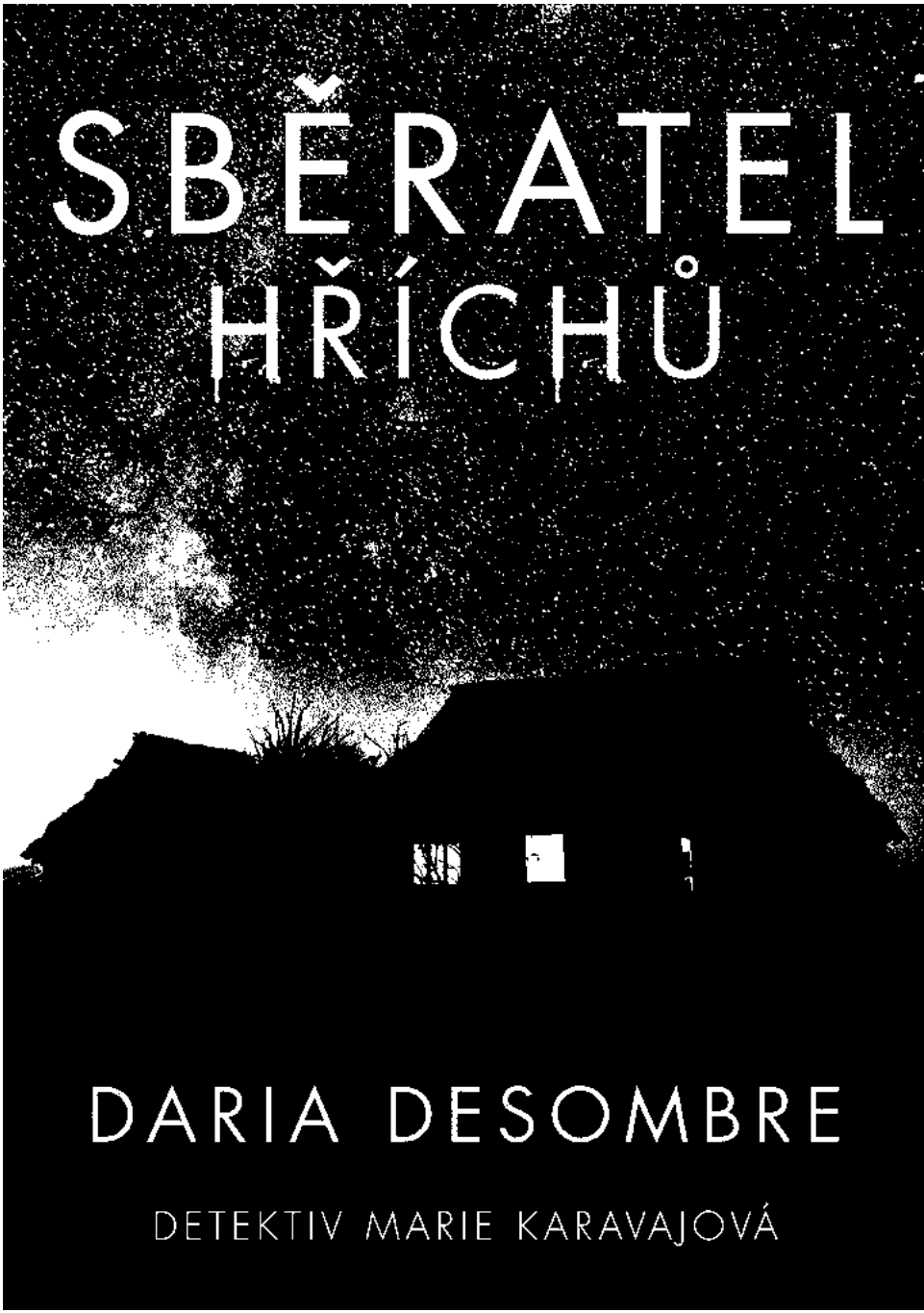

SBĚRATEL HŘÍCHŮ

DARIA DESOMBRE

DETEKTIV MARIE KARAVAJOVÁ

S.BĚRATEL HŘÍCHŮ

DARIA DESOMBRE

DETEKTIV MARIE KARAVAJOVÁ

THE SIN COLLECTOR

Original Russian title: Призрак Небесного Иерусалима
The Intellectual Detective Series #1

© Daria Desombre, 2014

Cover photo © Smit / Shutterstock.com

Translation © Hedvika Žirová, 2019

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2019

ISBN tištěné verze 978-80-7597-337-5

ISBN e-knihy 978-80-7597-363-4 (1. zveřejnění, 2019)

Mrtvoly vyplouvají na povrch řeky Moskvy; sedí v Kutafje, opírají se o její starobylou stěnu; leží rozčtvrcené na lavičce v Kolomenském... Ti nešťastníci byli zavražděni krutými středověkými způsoby a jen vrah ví, čím se provinili. Maniak, který za sebou nechává stopy v centru hlavního města, jako by řešil nějaký krutý hlavolam.

Hrozivé stopy sleduje dvojice z Petrovky: protekční stážistka, absolventka Moskevské státní univerzity, která se od dětství zajímá o maniaky, a zkušený vyšetřovatel, který absolvoval provinční policejní školu. Nemohou se navzájem vystát, ale ideálně se doplňují. Jen oni jsou schopni vyřešit rébus, který svými kořeny sahá do starobylé Moskvy, čerpá ze starých starověreckých textů a ze symboliky Písma svatého. Psychologický thriller plný nečekaných zvrátů zavádí čtenáře do atmosféry hlučného velkoměsta, v němž krutý vrah vytahuje na povrch staré hříchy hlavního města, jeho stará tajemství a mystickou symboliku, zakódovanou v chaotické spleti starých uliček a náměstí.

Mámě

„Hledání pravdy, ta neúnavná ruská snaha budovat život
s Bohem a božsky, hledání Božího Města, Kitěže, skryté
před vším zlým, copak už to v nás není? Copak vy jej
nehledáte, to Boží Město, vy, kdož jste ztratili rodné město,
vy, kdož nyní pracujete ve jménu Města?“

I. Šmeljov

„Ten, jenž bojuje s monstry, by si měl dát pozor,
aby se sám nestal monstrem.“

F. Nietzsche

PROLOG

před pěti měsíci

Zima, taková příšerná zima! Káťa, s přezdívkou Pradlena, zkušená bezdomovkyně, se zatřásla. Neměla ráda náměstí, a tohle hlavně ne. Cítila se na něm sama a malá, bezbranná vůči možnému nebezpečí. Říkala si, že se tu motá až moc policajtů, ale nějakým zvířecím instinktem cítila, že nebezpečí hrozí seshora. Člověk stojí u Carského místa na Rudém náměstí a jako by se sám nabízel nemilosrdným nebesům.

Káťa se rozhlédla: *Čeho se bojím? Cizinců, z kterých by mohla vyrazit sto rublů – to je směšný. Ještě je brzo. Ještě ani neotevřeli GUM.*¹ Jen nějakí studenti se vrací z flámu – ale co ona má s nimi společného?

Ale zima, taková příšerná zima! A fouká vítr a za ranního svítání se cítí tak sama, chtěla by se napít. Ale peníze nemá a nebude mít.

Když najednou... když se Pradleně najednou zdálo, že jí Pán Bůh seshora zahrozil prstem a řekl jí něco jako: *dítě Boží, Kateřino, jsi prach a v prach se obrátíš... Ale tady máš ode mě dárek!*

¹ Luxusní obchodní dům v Moskvě.

Nedaleko od oplocení Chrámu Vasila Blaženého ležel velký červený balík s logem GUMu na bílém podkladu. Káťa se až třásla nedočkavostí: v balíčku byl, určitě musel být, dárek od Pána Boha! Otočila se k chrámu, pokřížovala se a pospíchala k dárečku. Uvnitř balíčku bylo něco zabaleného v bílém papíru s hnědými skvrnami. Káťa skvrnám nevěnovala pozornost, aniž si sundala děravé rukavice, roztrhla obal, něco nahmatala, a jak to postupně vytahovala, objevovalo se něco podlouhlého, bílého s černými chlupy a pak i křečovitě sevřenými prsty s modrými nehty, svírajícími menší obraz. Na obraze byla temná vesnice, zvláštní, přehnaně modré nebe, kráva s lidskýma očima, které hleděly Kátě přímo do duše...

Potřebovala chvíli, aby jí došlo, co to je. A pak zaječela dlouhým zpěvavým tónem:

„Aaaaa!“

A padla tváří na starobylé dláždění Rudého náměstí, a ještě než se propadla do černého nebytí, stihla si všimnout, že k ní pospíchají dva policajti...

MÁŠA

Máša se probudila několik minut před zazvoněním budíku a chvíli ležela s otevřenýma očima a nehybně zírala na protější stěnu. Na stěně zakryté oblíbeným otcovým tureckým kobercem se zastavil čtverec slunečního světla a díky tomu vypadala barva na části koberce ještě jasnější a zářivější, zatímco zbytek koberce měl sytě temně karmínovou barvu s černým vzorem a sem tam modrou.

Nad kobercem byla zavěšena polička s dětskými knížkami, kterých se Máša odmítala zbavit, protože si občas, aby o tom matka nevěděla, přečetla pět deset stránek, když namátkou vytáhla některou knížku s odřeným hřbetem a náhodně ji otevřela. Někdy to byl sir Conan Doyle, někdy Jane Austinová nebo některá ze sester Brontëových. Přečíst si několik oblíbených stránek, které znala už skoro nazpaměť, pro ni bylo tím, co pro jiné prohlédnout si s nostalgickým úsměvem album s dětskými fotografiemi. Ale alba si Máša neprohlížela ráda. Bylo to složité. Fotografie do dvanácti let neměla ráda, protože na nich byl táta. Fotografie od dvanácti let dál taky ne, protože na nich táta nebyl.

Za stěnou se ozval šramot a hlasité dýchání a Máša se, jako vzdycy, instinktivně odvrátila od stěny. Kontakt, byť jen přes stěnu, s činností, které matka, jež se vždy a o všem vyjadřovala velice rezolutně, s jakousi falešnou hravostí říkala *zbavování se samoty*, jí byl odporný. Podle toho, co Máša slyšela – aj, ty tenké stěny! –, docházelo k procesu zbavování se samoty v případě matky několikrát týdně. V těch chvílích se Máša cítila ne jako absolventka a držitelka červeného diplomu, ne jako chytrá a skoro krásná dívka, ale jako holčička zapomenutá na zastávce, která se ztraceně dívá za odjíždějící tramvají.

Byl to velmi nepříjemný a ponižující pocit. Bylo hloupé vinit cizího člověka z toho, že se myl u nich v koupelně a vařil svým zvláštním způsobem kávu u nich v kuchyni, že... – že co? Že zaujmul tátovo místo? Nebo že, prostě, není táta. Ano, tak to je. NETÁTA. Netáta cítil Mášino nepřátelství a jako lékař a člověk s vysokoškolským psychologickým vzděláním Mášu před matkou omlouval. Jako například omlouval tenhle budík, který každé ráno vyhrává takty z jazzové skladby Glenna Millera.

Budík se rozřinčel optimistickým vyhráváním a Máša ho mstivě nechala dohrát do konce. V nastalém tichu vymizelo i štrachání v sousední místnosti. Máša se usmála a protáhla se: Glen Miller je jako on – jako Netáta. Výborný jazzman, ale ne na každý den. Máša si vzala z nočního stolku hodinky, letmo kývla na fotografii na stěně – muži s podlouhlým jemným obličejem a ironickým úsměvem, jehož počínající pleš mu ještě zvyšovala už tak vysoké čelo.

„Dobré ráno, tati,“ řekla Máša. „Proč ses nechal zabít?“

ANDREJ

V první chvíli se Andrej málem rozeřval strachy na plné pecky, než zaostřil pohled a došlo mu to: ohromná chlupatá smradlavá morda není výjevem z jeho strašidelného snu. Je to předmět jeho nedůstojného pocitu lítosti, který ho včera zachvátil.

Jako obvykle se vracel kolem jedenácté z Petrovky, utahaný jako kůň, a zastavil se, aby si koupil chleba v místním nonstopu. Pes seděl u obchodu a zuřivě se škrábal. Zatímco pil Andrej u obchodu po práci poctivě zaslouženou lahev *Baltiky*, poklábosili si se psem. Stručně řečeno – Andrej psovi popsal svůj život, dosti analogický tomu jeho psímu. Svou krušnou mužskou osamělost a všeobecné znechucení „dámičkami“ (při rozhovoru se psem si nebral servítky, pes sám věděl, jak se nazývají osoby ženského pohlaví), práci za byt a na stravu po bufetech... Rozdělil se s ním o svůj včerejší kulinářský pokus – osmažil si deset karbanátků z polotovarů, které se dají i dnes ohřát v mikrovlnce...

To se však ukázalo jako strategická chyba. Pes nebyl hloupý: co se týče mužského osudu, vyslechl si vše důstojně a s pochopením, ale

karbanátky... Karbanátky psa dostaly: v letním soumraku se mu oči zaleskly zvláště lítostivě, ocas tloukl do popraskaného asfaltu a Andrej, po *Baltice* dobrotivě naladěný, mu sám jídlo nabídl, rozhodl se, že chudákovi obětuje jeden karbanátek. Chlapi si přece musí pomáhat.

Jo, jo. Pes měl ohledně jeho plánů jiný názor a velice suverénně za ním řapkal do kuchyně, jak říkali temnému koutu za verandou, a tam jej sledoval pohledem hladového sirotka, dokud nesežral pět karbanátků. Ani je jako slušně vychovaný pes nerozkousal, ale za mocných hrdelních zvuků je hltal celé.

„Musíš kousat,“ říkal Andrej, když mu dával další. „Takhle si z toho tělo nic nevezme.“ (To říkala Andrejovi maminka, když ještě dbala na jeho výživu.)

Ale ne – rytmus byl neměnný: pohled sirotka – hození žrádla – hrdelní zvuk – opět pohled sirotka. Sám Andrej musel polykat zbylé karbanátky skoro celé, aby se nestaly kořistí mazané bestie, která útočila na jeho soucit.

„Ty jsi ale héřečka, úplná Raněvská,“² říkal Andrej, když popíjel čaj poté, co pes pochopil, že maso už není a *Lipton* očividně nespadá do jeho kompetence: lítostivý lesk v jeho očích pohasl a lehl si vedle starého, prosezeného gauče.

„Ani na to nemysli, spát tě tu nenechám.“

Andrej chtěl psa vytáhnout za obojek. Ten mu ale vyklouzl, a když se Andrej pokusil vystrčit vlezlého psa nohou ven, ten na něj vrhl zase pohled nešťastného trpitele a Andrej to vzdal, plivl na něj a se slovy: „K čertu s tebou, ty jeden Raněvská“ zavřel dveře z verandy do pokoje a šel spát.

² Faina Georgijevna Raněvskaja – ruská herečka.

Ráno se Raněvské zjevně podařilo otevřít dveře packou. Andrej zaklel, šel do přístěnku, kde bylo umyvadlo, a umyl se. Automaticky sundal z háčku vedle umyvadla ručník a hned jej zase pověsil zpátky. Získal už tak výrazný šedočerný odstín, že nebyl k použití. Andrej si přísně nařídil, že opravdu musí, musí vyprat nashromážděné prádlo, a sedl si na verandu, kde zapnul konvici. Než se voda v konvici začala vařit, vzal včerejší šálek od čaje, nasypal do něj mletou kávu, dal do něj několik kostek cukru, nakrájel chléb... a narazil na psí pohled. Žiješ mizerně! říkal ten pohled.

„Když se ti to nelíbí, pakuj se odsud, Raněvská!“ křikl Andrej. Od rána neměl nijak skvělou náladu a teď si ještě vzpomněl, že včera kvůli klábosení se psem zapomněl koupit k snídani sýr.

Rozeznělo se zvonění mobilu. Andrej si ho vyslechl a tiše zaklel. Jak už bylo řečeno, od rána neměl nijak skvělou náladu. A je třeba poznamenat, že rýsující se den jejímu zlepšení nikterak nenapomáhal.

MÁŠA

„Ursolovič tu není!“ řekla Máše podrážděná sekretářka na děkanátu. „Měla jste zavolat.“

„Ale máme tu nějaký rozvrh...“ Máša roztržitě přešlapovala vedle sekretářky, pochopila, že jela zbytečně přes celé město.

Sestupovala po schodech a zuřivě si nadávala. Ursolovič se řídil jen rozvrhem hodin. Nic z toho, co spadalo pod „práci se studenty“, se nepočítalo. Ursolovič měl co dělat i bez studentů. Máša byla nejprve velice hrdá, že souhlasil, že bude jejím školitelem, ale mýjely týdny a měsíce a ji napadla rouhačská myšlenka, že o něco méně znamenitý pedagog, který se o něco méně zabývá psaním učebnic, článků a konferencemi v Princetonu, by pro ni byl mnohem vhodnější. Protože diplomovou práci nepsala pro školitele ani pro hodnocení, ani pro...

Máša se prudce zastavila: otevřené dveře univerzitního bufetu jí umožňovaly kromě výhledu na nudící se prodavačku i pohled na shrbená záda Ursoloviče u vzdáleného stolku u okna. Máša rozhodně zahnula do bufetu a zamířila přímo k profesorovi.

„Promiňte,“ řekla, když se přiblížila ke stolu. „Nikde jsem vás nemohla najít.“

Ursolovič se k ní obrátil tváří vzedmutou chlebičkem. Řekl: „Uzmete si čaj,“ a otočil se.

Máša si poslušně koupila čaj a housku a vrátila se zpět. Smutně přemýšlela o tom, že jí to teď Ursolovič za to vyrušení u stolování vytmaví, jako jednomu jinému studentovi, který u něj píše diplomku. Student onehdá vyšel z kabinetu celý bílý, s třesoucíma se rukama, a chodbou skoro prchal, přičemž za sebou trusil červeně proškrtané listy papíru.

„Nemůžu jíst, když vedle mě někdo sedí a kouká,“ řekl jí Ursolovič, když se usadila na vedlejší židli.

Zašátral v odřené aktovce a vytáhl Máše dobře známé desky s textem diplomové práce. A když si trochu otřel ruce ubrouskem, začal listovat stránkami. Máša obemkla odkrvenými prsty hrníček s čajem, jako by se náhle potřebovala ohřát. Text byl panensky čistý.

„Dobrá práce, Karavajová,“ řekl nakonec, když zvedl k Máše své blízko u sebe položené, skoro bezřasé oči. „Z toho by mohla být, po potřebných úpravách, i doktorská práce. Ale ty se nechystáš vrhnout na vědu, že?“

Máša, stále svírající hrneček, zavrtěla hlavou.

„No, tak podívej...“ Ursolovič se na židli odtáhnul. „Není to triviální téma, řekl bych spíš specifické.“

Ursolovič stále nespouštěl z Máši pozorný pohled a Máša se na jednu necítila ve své kůži. Ursolovič pokračoval:

„Víš toho o... hmm... předmětu výzkumu víc než já. Co říkám, víc než kdokoliv v tomto podniku, myslím. Takové znalosti,“ a Ursolovič poklepal na desky, „nelze získat za rok. Ani za dva. Je na to potřeba přinejmenším pět let. Opakuji – přinejmenším. To znamená,

že jsi to téma měla už v hlavě, když jsi nastupovala na právnickou fakultu. A teď mi, děvenko, vysvětli, čím je to téma tak přitažlivé pro mladou tříadvacetiletou dívku.“

Máša cítila, jak se se jí rozhořely tváře.

Ursolovič se najednou nahnul přes stůl a tiše řekl: „Takže jsi jim neuvěřila, vid?“

Máša poprvé zdvihla k Ursolovičovi zrak a ten si najednou vzpomněl, jakou barvu měly Fjodorovy oči: právě takovou, světle světle zelenou, neobvyklou a velice studenou barvu. Vůbec se mu neuvěřitelně podobala: stejné vysoké lící kosti, plné, krásně vyrýsované rty. I pohled má stejný – karavajevský: jakoby zaměřený dovnitř, a ne ven, jako by sledoval nepřetržitou činnost mozku.

„Poslyš,“ šeptl, ačkoliv kolem nikdo nebyl. „Ať je to kdokoliv, nech to být! Nemarní život tím, že se budeš snažit to pochopit! To poznání ti nic nepřinese a hlavně – Fjodora to nevrátí!“

Máša se zachvěla a Ursolovič přerušil oční kontakt, poté zavřel desky a řekl úplně jiným tónem: „Mám v souvislosti s tvou prací ještě řadu otázek a poznámek, spíš co se týče struktury. Najdeš je na lístku, který je přiložen k bibliografii. To je všechno, můžeš jít.“

Máša přikývla, zamumlala něco jako *děkuji*, vzala si ze stolu desky a strčila je do kabelky. Ursolovič se na ni už nedíval a Máša skoro utíkala k východu.

„Kde máš praxi?“ dohnal ji hlas Ursoloviče už ve dveřích.

Máša se zastavila a ztuhla jí záda.

„Na Petrovce,“ řekla tiše.

Ursolovič něco zamručel a otočil se. *Je to marný, pomyslel si. Ona to nevdá, má charakter po otci! Kdo by si pomyslel, že se za tím nevinným pohledem, za tím hladkým čelem, blondatými vlasy, školácky uhlazenými za uši, skrývají příšery jako z Goyových Rozmarů.*

Máša šla po chodbě, hleděla přímo před sebe a sveřepě přitom vystrkovala bradu. Měla vztek sama na sebe: jak, jak se jenom mohla tak hloupě *odtajnit*? Jak se mohlo tajemství, které nesvěřila ani kamarádkám, ani svému deníku, ani – samozřejmě – matce, mohlo takhle odhalit, proti její vůli, skoro prvnímu náhodnému člověku? Proč, proč nenapsala diplomku na nějaké jiné, nevinnější téma? Například o... A tady se Máša trochu zasekla, protože nemohla jen tak, lusknutím prstů, vymyslet jiné téma. Její téma bylo dané.

Nejméně pět let, řekl Ursolovič. Pět? A co třeba deset? To téma se jí ve vědomí zformovalo, když jí bylo zhruba dvanáct, v době, kdy děvčata definitivně odhazují panenky. Odhazují panny, aby...

ANDREJ

Kdyby Andrejovi někdo řekl, že trpí typickým komplexem méněcennosti kvůli maloměstskému původu, a co víc, kvůli *chudému* maloměstskému původu, plivl by mu do obličeje. Za prvé, považovat se v Moskvě za náplavku z maloměsta je směšné – do této kategorie patří devadesát procent obyvatel. A těch deset procent, kteří vyprávějí o svém staromoskevském rodu – když se podíváte blíž, narazíte tu na tetu v Saransku, tu na strýce v Předuralí. A Moskvu – Moskvu, tu považoval za svou, protože ji znal jako své boty a za tu znalost dost zaplatil.

První měsíce *velkoměstského* života se všechny víkendy kodrcal městem ve svém starém fordů, aby si něco přivydělal a aby poznal město. Andrej si zvykl na život bez víkendů a ani moc nevěděl, co si s volným časem počít: četl zřídka, televizi nesnášel a chodit na filharmonii ho nenaučili. Takže, jak naložit s volným časem pro něj bylo tvrdým oříškem. Andrej byl příkladným člověkem a ve volném čase mezi prací se pustil do úklidu pronajaté chaty, sekal dříví

na topení nebo pral. Tato činnost ho ale moc nebrala, proto se radoval, když práce nebylo příliš.

Andrej tak nějak nejasně chápal, že má velké štěstí, že patří k tomu malému procentu obyvatel zeměkoule, kteří mají potěšení z každodenní práce, za niž dostávají koncem každého měsíce výplatu. Takové potěšení, jako měl jeho otec z popíjení o víkendech, například. A matka z rozebírání vztahu s otcem a z mnohahodinových telefonních rozhovorů. Cesta z chatky na Petrovku proto byla pro Andreje tajnou radostí.

A komplexy? Právě předjel sportovní BMW, v němž seděla asi dvacetiletá flílena. K čemu jí je auto s takovým výkonem? To Andrej si vyladěný motor svého auta užíval a užaslé tváře majitelů drahých kár, které s nezúčastněným výrazem nechával v prachu za sebou, ho uváděly do stavu nirvány. *Tatka ti koupil autíčko, řidičák a na mozek zapomněl, co?* ptal se v duchu dívky z bavoráku skoro něžně, když ji předjížděl. *Aj, jajaj! To je malér!* pokáral neznámého otce, který v jeho představách vypadal jako majitel ropné rafinerie.

Andrej prudce zatočil a vjel na své obvyklé místo na parkovišti. V kapse se mu rozezněl telefon a bas jeho přímého nadřízeného, plukovníka Anjutina, mu stručně rozkázal: *nástup. Ke mně. Za pět minut.* Andrej zaklel – nebyl ještě připraven podat hlášení, ale proti příkrému příkazu obvykle nebylo odvolání, a tak Andrej otevřel dveře šéfovy kanceláře přesně za pět minut.

Podávat hlášení však nemusel, protože v kanceláři seděla cizí dívka. Přesně ten typ dívky, které tak rád předjížděl.

„Marie Karavajová,“ představil nepříjemnou dívku plukovník, s nezvykle červenými tvářemi a dobrou náladou. „Brzy absolventka práv na MGU.³

³ Moskevská státní univerzita.

Jasně, pomyslel si s rostoucím rozčilením Andrej – univerzita v Moskvě není učňák v Prdelákově.

Dívka vstala a napřáhla k němu úzkou ruku. Andrej její ruku ignoroval a jen krátce kývl hlavou:

„Andrej Jakovlev.“

„Andrej je skvělý vyšetřovatel,“ utrousil Anjutin medovým hlasem kompliment.

Nechcete si kousnout do citronu, pane veliteli? zeptal se velitele Andrej. Ne nahlas, samozřejmě. S ním se plukovník bavil vždy lako-nickým vojenským jazykem, většinou aby ho setřel.

„Dám vás k němu do dvojice,“ rozplýval se dál Anjutin. „Může vás toho hodně naučit.“

Kdo to jako má být? pomyslel si zlostně Andrej.

A Anjutin se obrátil k Andrejovi:

„Marie aspiruje na červený diplom...“

Zřejmě jí ho koupil táta, vyvodil z toho pro sebe Andrej.

„Na velice zajímavé téma,“ pokračoval Anjutin. „Sériové vraždy, vydávané za nešťastné náhody. Bude to pro vás výborný pomoc-ník!“

Andrej se přinutil znovu se na dívku podívat: píše diplomku o sé-riových vrazích? Nemá to v hlavě v pořádku. Poslední myšlenka se zřejmě odrazila v Andrejově výrazu natolik, že Anjutin zdvořile požádal dívku, aby je nechala o samotě. Ta k sobě přitiskla nějaké desky (jak jinak než se svým nesmrtelným dílem), přikývla a ode-šla z místnosti.

Jakmile se za ní zavřely dveře, Anjutin se prudce otočil k Andrejo-vi a okamžitě změnil výraz tváře z otcovského na šéfovský...

MÁŠA

Máša se na chodbě opírala o stěnu vedle dveří a poslouchala Anjuntinův rozčilený bas, přičemž si snadno domyslela, co se teď asi v kanceláři děje. Plukovník tomu nepříjemnému muži v levných džínách turecké výroby polopaticky vysvětluje, že je protekční (jako by to už nepochopil!), tak ať kouká aspoň předstírat, že ji tady potřebuje! A ten nepříjemný týpek se vykrucuje, jak může.

Po takovém vecpání do kolektivu má Máša nulovou naději na normální spolupráci.

A co hůř, ona je opravdu protekční a mohla předpokládat, co vzejde z jejího přání mít stáž na Petrovce. Ale bez protekce by se sem nedostala – a právě sem se dostat chtěla. A teď, myslela si Máša smutně, ji bude ten týpek v džínách nenávidět, řekne to o ní svým kolegům – statečným vyšetřovatelům – a Máša se stane bílou vránou, které nikdo nesvěří žádnou pořádnou práci. A všichni se na ni budou dívat s chladnou ironií tak dlouho, dokud je nakonec své tíživé přítomnosti nezbaví...

Měla jsem jít radši na praxi k soudu, jako všichni, pěkně dělat kopie a vařit kávu šéfům. Při této její chmurné myšlence se dveře rozlétly a ven vylétl Andrej, který se tvářil ještě zkroušeněji, než se dalo očekávat.

„Pojďte se mnou,“ řekl. Vedl ji dlouhými chodbami ke dveřím jiné kanceláře, za nimiž bylo okno s pokojně zesnulým kaktusem, několik stolů zavalených složkami s doklady a asi deset lidí, kteří Máše nevěnovali vůbec žádnou pozornost.

Máša se zaradovala: už si představovala tête-à-tête s tím nepříjemným vyšetřovatelem, tonoucím v ledovém mlčení na opačném konci stolu. Přítomnost dalších osob v ní vzbuzovala mlhavou naději, že se týpkova podrážděnost rozplyne a Máša se stane členem týmu, který k ní doufejme bude laskavější než tohle dřevo.

Andrej mezitím odsunul stranou složky a papíry a ukázal rukou na uvolněnou část stolu.

„Vaše pracovní místo,“ řekl suše, přičemž zdůraznil slovo *pracovní* a dával tak najevo, že je všem jasné, že práce je to poslední, co tu bude dělat.

Bude tu jenom leštit protekční židli.

ANDREJ

Je to celý příšerně nepříjemný, myslel si Andrej, který jen zřídka zabloudil pohledem k nezvané sousedce. – Sergej odešel na nemocenskou ve špatnou dobu. Kdyby nebyl na nemocenský, ten odpornej cucák by připadl někomu jinému.

Říká se, že existuje láska na první pohled. Takové neštěstí Andreje nikdy nepotkalo. Ale potkalo ho něco přesně opačného. Sedí tu ta Máša, jak se jenom – Karavajová? I to jméno má hloupé! Sedí – a všechno je jakoby v pořádku. Je vysoká, jak je to teď moderní. (Andrejovi se vysoké dívky nelíbily už z principu. *Princip* se v daném případě odvíjel od jeho vlastní výšky.) Vlasy má rovné, oči neurčitelné barvy, světlé, nos tak akorát. Sedí a extrémně Andreje rozčiluje, až se mu špatně pracuje. Rozčiluje ho obličej bez make-upu, ruce s krátce zastřiženými nehty a bez jediného prstýnku, černé tričko ke krku, černé džíny, mokasíny. Sedí a dívá se na něj. Čeká. Na co asi?

„Promiňte,“ říká dívka, má tichý, šeptavý hlas. „Chápu, že vám lezu na nervy...“

V tu chvíli Andrej zčervenál a přeskočil mu ohryzek. „Ale... nemohl byste mi dát nějaký úkol?“

Mateřská školka! Má jí zadávat úkoly! Fajn. Andrej se usmál – dle svého názoru významně.

„Vůbec mě nerozčilujete, stážistko Karavajová. A úkol... váš úkol musí souviset s tématem vašeho vědeckého bádání. Hmm...“ zazubil se na ni jako krokodýl. „Shromážďujte například informace pro statistickou zprávu o vraždách, které vypadaly jako nehody za poslední dva roky...“

Dívka roztržitě zamrkala...

Andrej byl velice spokojen s tím, co jí řekl, zejména s částí o vědeckém bádání.

„Opravdu potřebujete zprávu?“ zeptala se dívka.

Andrej vzdychl. Znovu se falešně usmál – už bezvýznamně, ale zato otevřeně podrážděně.

„Při naší práci, stážistko Karavajová,“ řekl, „se může hodit cokoliv.“

V tu chvíli zazvonil telefon – pohotovostní volání. Našlo se tělo. V centru. Bylo vyloveno z řeky Moskvy, skoro hned u stěny Kremlu.

„Jedu!“ stručně odpověděl Andrej, s rachotem odsunul židli a z věšáku v rohu popadl džínovou bundu.

Dívka na něj upřela pohled plný naděje. Zjevně si už představovala, že bude na výjezdu. Ta hrdinná absolventka univerzity. Andrej se tvářil, že si toho pohledu nevšiml.

Musel zaparkovat daleko od místa činu a potom se ještě dlouho prodírat houfem zevlounů. Místo bylo odděleno, specialisté už začali pracovat, přijel už i vůz pro převoz mrtvol.

Čekali už jen na něj, aby odvezli tělo. Andrej si tělo prohlédl, zaznamenal, že zavražděný – muž ve středním věku – během života zjevně sportoval. Se zájmem se podíval na tetování na svalnatých rukou: prsten se zmijí.

„Seděl za vraždu,“ potvrdil jeho závěry mladý odborník.

Andrej si udělal pár fotek mobilem – pro sebe: ruce, obličej znetvořený předsmrtnou grimasou... A kývl na stranou pokuřující kolegyně – můžete si ho vzít. Když tělo odnášeli do auta, hlava muže se najednou otočila na stranu – a na zátylek se ukázalo číslo: 14.

„Stůj!“ Andrej popoběhl a vyfotil si zátylek muže. A teprve teď si všiml dvou asi čtrnáctiletých výrostků: dívka se opírala klukovi o rameno a samotný kluk vypadal... byl bledý jako stěna.

Svědci. Chudáci, vzdychl si Andrej. První láska, romantická schůzka a najednou tohle – utopenec. Fajn vzpomínky.

Pak si vzpomněl na svou první lásku a trochu se rozveselil: dal by přednost mrtvole. Přistoupil k páru.

„Vy jste ho našli?“

Kluk přikývl.

„Viděli jste něco?“

„Nic,“ odpověděl kluk.

To se dalo čekat. Andrej povzbudivě, jak si aspoň myslel, usmál. Nějaký mladý komisař Maigret si pro jistotu zapsal jejich telefonní čísla a nechal je jít. Díval se za nimi, jak mladík dojemně přidržuje dívku v pase, odfrkl si a vrátil se k specialistům.

„Tak co, máte něco?“ zeptal se toužebně, ačkoliv intuice už na něj z plných plic volala – nic tam nemají a nenajdou. I kdyby tam vrah něco nechal, tak už to smyla řeka Moskva. Ohladila tělo jako mořský oblázek.

MÁŠA

Máša se poměrně rychle probrala archivními složkami s vraždami za poslední dva roky – ostatní v kanceláři o ni nejevili zájem, ale chovali se k ní bez zjevného nepřátelství, na rozdíl od toho džínového vyšetřovatele. Proč ji tak nenáviděl? Cítila jeho antipatie tak ostře, že ji dokonce zradil hlas, když se ptala na úkol. Ještě dobře, že byla dost rozumná na to, aby ho neprosila, aby ji vzal s sebou na „výjezd na místo činu“ – samozřejmě, pro tebe žádné výjezdy, nic kromě statistické zprávy, kterou nikdo nepotřebuje!

Bůhvíproč si představovala, že bude v centru dění – pokud zrovna nepoběží s pistolí za zločincem, tak bude stát v kroužku expertů, vyšetřovatelů a psovodů s vlčáky, kteří budou naslouchat jejím skvělým vyšetřovacím verzím. A odborníci si budou s vyšetřovatelem vyměňovat pohledy, které říkají: to je neuvěřitelné, tak mladá a už tak... moudrá! Máša samozřejmě chápala, že teoretické vědomosti jsou co do významu nesrovnatelné s praktickými zkušenostmi, ale aspoň něčím by snad nejlepší studentka ročníku, Máša Ka-

ravajová, mohla přispět, ne? Máša si vydechla a sama si ani nevšimla, jak tvrdošijně vystrčila bradu, podobně jako to dělal její otec: ať jde do háje! A s dvojnásobně pochmurným zápalem se pustila do čtení závěrů vyšetřovatelů a patologů a do prohlížení fotek z míst činu.

Náhle však narazila na určitou zvláštnost: zpráva o vraždě na Bereseněvském nábřeží. Ze zprávy vyplývalo, že v suterénu staré elektrárny, nyní tramvajového depa, byli zabiti tři lidé. Dva muži a jedna žena. Máša se pozorně podívala na fotografie, a dokonce, poté co se opatrně ohlédla – nikdo jí ale stejně nevěnoval pozornost –, si vzala z Andrejova stolu lupu. Ano, lupa to potvrdila – na tričkách jsou čísla. Kdo se má v těch černobílých fotkách vyznat: čím jsou tam udělány ty nápisy? Krví? Trička jsou celá od krve, krev mají na rtech i na bradách. Máša na chvíli uhnula pohledem. Možná to není tak špatné, že jsou fotky černobílé. Přešla k zápisům výsledků: hlavním svědkem, který našel těla, byl strážník – I. N. Ignatiev.

Máša si zapsala jeho příjmení do sešitu a vrátila se k fotografii: lupa zvýrazňovala jeden po druhém detaily nejasné fotografie – svázané nohy, velké zatočené náušnice ženy, židle v polokruhu a trička – obrovská, ošuntělá a beztvará. Zjevně nepocházejí ze šatníku obětí. Ne, ty přinesl vrah.

A to jen z jediného důvodu – na velkém bílém tričku byly lépe vidět krví napsané arabské číslice: 1, 2, 3.

ANDREJ

S patologem by chtěl kamarádit každý, řekl si Andrej a usmál se – taky pro sebe. Někomu by se to tvrzení mohlo zdát sporné.

Osoby této profese se dělí na dva základní typy. První typ má sklon k mimikrům. Je to člověk, který celý den jezdí s mrtvolami a sám se začíná podobat svým „*klientům*“. Zkrátka je čím dál bledší a pochmurnější. Druhý typ patologů je opačný. V praxi to znamená, že jde o lidi různolící, těšící se dobrému zdraví, optimisty se specifickým smyslem pro humor. Oba dva typy spojuje jen záliba v povzbuzujících nápoích. V tomto ohledu mohl Andrej bez obav zapadnout do jakékoliv společnosti. A to dokonce i do společnosti ve složení: on, patolog a mrtvoly, mrtvoly a mrtvoly...

Patolog Páša patřil k druhému typu. Měl tři děti a velmi akční manželku s vlastní obchodní společností zabývající se cestovním ruchem. Jeho žena nenápadně živila celou rodinu a zcela otevřeně zbožňovala svého manžela: veselého příznivce vrtání se v cizích, již vychladlých tělech.

Andrej nyní zaskočil do márnice jen proto, aby se od Páši dozvěděl aspoň něco, co by se dalo nazvat „*předběžným závěrem*“. Páša měl za sebou těžký den, a navíc měla prostřední dcera koncert na střední škole a rozvíjení dětských talentů, „no, chlape, to pochopíš sám, až budeš několikanásobným otcem“, to není sranda.

Proto Páša na Adreje jen mávl a stručně řekl: „Příčina smrti je udušení. Pod vodou. To za první. Dále – tělo je omrzlé. Možná, že vůbec neumřel před několika dny, jak by se dalo soudit ze stavu tkání. To za druhé.“

„Počkej!“ Andrej chytil Pášu za rukáv pláště, který si už oblékal. „Co to znamená – omrzlé? Je léto!“

„Uhni,“ vytrhl se mu Páša a už na odchodu se zapitvořil: „Práce nemá nožičky, neuteče.“

A nechal na chodbě márnice stát samotného Andreje, který si roztržitě mnul nos.

MÁŠA

Máša procházela složky do jedenácti do večera, když už se za okny úplně setmělo a v kanceláři bylo prázdkno. Byla unavená: z písemností, z příšerných fotek i z nejasného pocitu trapnosti, nejistoty, nebo co to bylo. Něco v těch složkách už viděla, něco spojeného s těmi číslicemi, něco se tam už mihlo... Ale co? Jako by jí stál za zády nějaký stín. Stačí se jen ohlédnout a něco uvidí nebo pochopí. Něco moc důležitého. Ale stín mizel, oči už měla unavené a vnímání zastřené. Sedět tady dál nemělo smysl.

Máša si okopírovala část písemností a strčila si je do kabelky. Byl čas jít domů – podívala se na Andrejův stůl zavalený složkami a papíry. Kam se poděl? Pravděpodobně se dnes už neobjeví. Odešla z kanceláře.

Prošla vrátnicí a uviděla na verandě důvěrně známá záda ve starém plášti.

„Nik-Niku!“ zavolala Máša.

Nik-Nik se otočil a v širokém úsměvu odhalil špatně udělaný umělý chrup.

Mášu poprvé napadlo, že Nik-Nik zestárl: už nevypadal jako tátův spolužák a Máša si se smutkem pomyslela, že by se táta za uplynulé roky taky změnil – vždyť Nik-Nik vždycky sportoval víc než táta, dělal bojová umění, hrál tenis, občas přemluvil i tátu, aby si zalyžovali. Takže jestli sešel on, jak by teď vypadal táta? *Copak je to důležité?* – ptala se sama sebe Máša. *Jaký by byl, takový by byl.* Její život by byl tak šťastný a tak... jiný, neumí si to ani představit.

Máša něžně políbila tátova kamaráda na tvář. Rozčepýřené Nik-Nikovo obočí vyletělo nahoru.

„Hej!“ Trochu se od ní odtáhl. „A co konspirace? Zapomnělas, holka, kde jsi? Já jsem tu pro všechny Nikolaj Nikolajevič. A žádné polibky, co když to někdo uvidí?“

Máša se hned rozhlédla – a přesně: podle zákona schválnosti z auta vystupoval její nový šéf. Pečlivě se vyhýbal pohledu jejich směrem a rychle zašel do budovy.

„Sakra!“ skoro plačky řekla Máša. „Máš pravdu!“

„Odhalili tě?“ hlas Nik-Nika přešel do konspirativního šepotu.

„To není směšné,“ vzdychla Máša. „I když to stejně všichni pochopili, že jsem protekční. Jen nevěděli, odkud vítr fouká. A ten teď bude i vědět, čím chráněnka jsem.“

„Je nepříjemný?“

„Hrozně,“ přiznala Máša.

„To nic, až tě pozná, pochopí, jaký jsi poklad!“

„Jasně,“ vzdychla Máša. „Jak jinak!“

„Nech toho.“ Nik-Nik se usmál a s lhostejným výrazem jí položil otázku, kterou jí pokládal vždy: „No, a jak se má maminka?“

ANDREJ

Vida! – pomyslel si se zadostiučiněním Andrej. Je jasné, na co narážel Anjutin, když významně mířil tlustým prsem do stropu. Sám Katyšev. Generální prokurátor. Reputace bez poskvrnky, ten nejlepší z nejlepších, národní mstitel. Andrej by se ani neodvážil připálit mu cigaretu. A naše jedničkářka si s ním tyká, familiárně. Líbá ho na tvář.

Andrej byl tak rozčilený, že šel po schodišti nahoru pěšky, místo aby jel výtahem.

Až v kanceláři, u psacího stolu, trochu vychladl. Zapnul elektrickou konvici, otevřel okno, vzal si cigaretu a zapálil si. Zatímco kouřil, zalil si rozpustnou kávu a zapnul počítač. Šel na „nezvěstné“ a zadal do vyhledávání *půl roku, muži*. Na obrazovce se míhaly obličeje – za šest měsíců se v Moskvě a moskevské oblasti ztratí hodně lidí.

Počkat! Andrej nahnatal mobil, ačkoliv už odpověď stejně znal. Dnes nalezený utopenec, bez ohledu na obličej znetvořený smrtel-

nou grimasou, a I. A. Jelnik, narozený v roce 1970, nezvěstný od února, jsou jedna a ta samá, ne moc pohledná osoba. „Dobře,“ zašeptal Andrej, spálil si přitom krk vařící kávou a prsty se mu chvěly, jak cítil, že se věc pohnula z mrtvého bodu.

Tenhle první posun, byť jen o milimetr, byl nejdůležitější. Andrej si představoval nový případ jako balvan na vrcholu, kterým viklá, až se nakonec pohne z místa. Tak, další krok – kdo jsi, Jelniku? Datábase osob, které už někdy byly účastníky řízení, nezklamala, obrazovka se zaplnila textem a fotografiemi z anfasu a z profilu, kde byl Jelnik zjevně mnohem mladší než dnes ráno na břehu Moskvy. Andrej si spokojeně promnul hřbet nosu...

Jelnik. Vrah.

MÁŠA

V autě se Máša pokoušela zbavit nepříjemného pocitu – bylo jí příšerně trapně, že si ji hned první den, když ještě nepředvedla, že je schopná, ten Jakovlev spojil s Katyševem a teď už se na ni bude dívat jen přes „katyševské“ prizma. Z nějakého důvodu byla přesvědčená, že bez ohledu na všeobecný, takřka nábožný obdiv ke spolužákovi jejího otce její osobní rating v očích „džínového muže“ známost s moudrým prokurátorem nezvýší. *Kromě toho*, vysvětlovala sama sobě, přičemž opatrně zabrzdila u ohrady kolem staré elektrárny, *možná ani nebudu muset nikomu nic dokazovat. Na Petrovce těžko sedí lidi, na které se dá snadno udělat dojem. A na toho Jakovleva asi vůbec.*

Už se připozdívalo, tramvajové depo bylo prázdné, jenom ve vrátnici se nudil statný chlapík listující časopisem. Když uviděl Mášu, položil časopis na stojan, takže si mohla přečíst název – *SuperAuto*.

„Za kým jdete?“ Hlídač zjevně nebyl z nejvychovanějších.

„Hledám I. V. Ignatjeva,“ řekla velice úředním tónem. Byla proto velice nepříjemně překvapená, když se hlídač vesele ušklíbnul:

„Novinářka, že jo?“

Máša opatrně přikývla.

„To jste nemohla přijít dřív? Už jsou to dva roky, co ho vyhodili! Nezvládal to.“ Zdálo se, že je hlídač s osudem svého kolegy velice spokojený. A Máša hned vzápětí pochopila proč. „Vstup je pět set rublů. A řeknu vám to stejně dobře jako Igor.“

„Hned.“ Máša se chvíli hrabala v kabelce a dala ze stovek dohromady potřebnou částku. *Do konce týdne budu jíst jablka*, řekla si.

Hlídač ji pustil dovnitř a dlouho ji vedl úzkými chodbami, z nichž ji pak vyvedl na schodiště s jedním odpočívadlem, na jehož konci se nacházely železné dveře.

„To postavili po té vraždě,“ vysvětlil, když otevřel dveře klíčem z těžkého svazku, který vytáhl z kapsy. Rozsvítil světlo. To ozářilo suterén studeným šedomodrým halogenním světlem, typickým pro kanceláře, a okamžitě zničilo atmosféru spojení „starý suterén – tajemná vražda“.

Suterén byl panensky čistý a vypadal jako všechny suterény veřejných prostor. Máša se ptala sama sebe, proč sem vlastně přišla. A ještě k tomu utratila peníze na obědy. Hlídač se už vžil do své druhé profese podmračeného průvodce a ukázal na místo uprostřed, kde stály tři židle. Všechno v jeho vyprávění odpovídalo popisu ve spisu, jehož kopie se nacházela v Mášině kabelce.

„Takže,“ hlas hlídače přešel do teatrálního šepotu, „všichni zabité měli vyříznutý jazyky. Ale každé jinak. Jeden jen koneček, ta ženská půlku a ten třetí i s kořenem. Vyšetřovatel říkal, že se mohli z těch provazů uvolnit a zachránit, kdyby se bejvali mohli mezi sebou domluvit. Uzel byl moc šikovně zavázanej, jako námořnickej. Ale asi prostě nemluvili... Bylo tu z nich krve jako z vola.“

„A čísla?“ zeptala se Máša. „Čísla na tričkách?“

„Ne,“ pokrčil rameny hlídač, „žádný čísla si nepamatuju.“

Máša si šla brzy lehnout, bolela ji hlava, před očima měla jako matný negativ fotografii suterénu se třemi zabitými: brady od krve, ruce svázané za zády jedním kusem provazu.

V polospánku slyšela, jak máma vešla po tichu do pokoje. Podle zvuku se Máša dovtípila: teď pověsila na ramínko pohozený svetr a teď něco zašustilo. To máma zvedla z podlahy fotografii ze složky, kterou si Máša za dnešek nasbírala. Znervózněla, mámě se fotografie mrtvých lidí asi líbit nebudou.

Máma se o ni bála, chtěla, aby dělala něco jiného, aby šla v jejích stopách, ne v otcových: na medicínu, ne do soudnictví, v němž je, jak ukazuje smutná rodinná zkušenost, víc krve, víc smrti a méně naděje na uzdravení... Ale dopadlo to, jak dopadlo: nejlepší matematicko-fyzikální moskevská škola (kam se Máša dostala, když vyhrála několik městských matematických olympiád) měla podle tátoových slov „*srovnat holce hlavu, naučit ji logicky myslet*“. Nakonec jí v hlavě, jakkoliv je takové smíšení paradoxní, splynula „*královna všech věd*“ a chaos nikdy nevyřešené vraždy. Vraždy toho, kdo byl z pouhé podstaty své existence do Mášiny dvanácti let „*mírou všech věcí*“, jedinou pevnou půdou, která jí dávala jistotu, že kolem ní, v tomto nádherném pestrém životě, není všude jen bláto. Ale – trrr! – a půda se jí propadla pod nohama jako legendární Atlantida a její místo zůstalo zcela prázdné.

Mámě se nepodařilo stát se oporou pro malou Mášu. Máma sama byla jako tátova dcera, i když byla jen o rok mladší než on. Pracovala jako rezident u profesora Rjabceva na katedře propedeutiky interních nemocí a profesor Rjabcev – král a bůh – do matky vkládal jakési naděje. Ale jen do doby, než si táta na mámě nevyprosíl

miminko. Když maminka sdělila Rjabcevovi, že je těhotná, skousl rty a řekl, že si má hledat jinou práci, jako těhotná žena a mladá matka nemůže dělat vědu: její myšlenky se budou ubírat jiným směrem. Máma přesvědčovala profesora, že ne, že u ní to bude jinak, dokáže myslet i na vědu, ale Rjabcev se jen ušklíbl, poplácal ji po rameni a roztržitě jí doporučil, aby na sebe dávala pozor.

Máma se vrátila domů v slzách a schystala tátovi hysterickou scénu: co s ní teď bude, copak se stane jednou z těch slepic, které se dokážou bavit jen o plínkách?! Ne, to je nemyslitelné, nemožné, to odmítá, ještě není pozdě jít k doktorovi a... Táta jí tehdy vlepil facku – první a poslední. A potom ji obejmul a něžným šepotem jí sliboval, že se ještě stane druhou Bechtěrevovou, že musí jenom maličko vydržet, že si Rjabcev sám protiřečí: bere si na katedru takové krasavice, jako je jeho Nataša, a nechce, aby si pořídily rodinu... A jim se narodí skvělá dcera, stejná krasavice jako její máma...

„Kluk,“ opravila ho popudlivá máma. „Budeme mít kluka.“

Nic z toho se nesplnilo, oba rodiče se trapně mýlili: za první, narodila se Máša. Za druhé, nezdělala krásu po mamince. A vůbec, po mámě toho zdělala málo. Ale Fjodoru Karavajovi to bylo jedno – jakmile přišel z práce, vrhl se ke kolébce, sevřel malinkou Mášu v náručí a jen se šťastně usmíval, když na něj žena výhružně volala: „Umyl sis aspoň ruce, než budeš šahat na dítě?!“

Nataša si pak stěžovala kamarádům: „Hned ode dveří běží ke kolébce. To je hygiena!“

Všichni kolem se rozplývali: jak je to miminko s bělostnou krajovou zavinovačkou nádherné, jaký je Fjodor starostlivý otec...

Ale Máša si už od raného dětství uvědomovala, že svým narozením udělala mámu nešťastnou. Utrpěla i mámina postava: uzounký pas se rozšířil, prsa jí po kojení povisla, na břicho se jí udělaly faldíky.

Nataša si stěžovala, že má záda jako grenadýr, noha se jí o číslo zvětšila, pročež putovala celá nezanedbatelná sbírka bot do second handu. Máma často plakala, když se dívala do zrcadla a nepoznávala samu sebe, svou nynější podobu. Změny po porodu přišly souběžně s prvními příznaky stárnutí – to byl dvojitý úder... Ani domluvy manžela, ani dárky, ani pokusy „jít ven“, kdy nechali malinkou Mášu v péči babiček a dědečků, nebyly s to rozptýlit její neustálou skleslost. Nataša se propadla do deprese.

Otec skočil cestou z práce do supermarketu a připravil Máše večeři, pak vařil večeři pro sebe a Natašu, četl Máše pohádku před spaním a pak seděl dlouho do noci nad papíry. Tátu, na rozdíl od mámy, nikdy nebolela hlava, ani jednou Mášu neodehnal, když se ho ptala na některou z tisíce otázek, na které se ptají děti jejího věku. Jednou začala Nataša v Mášině přítomnosti předvádět hysterickou scénu na téma vlastní nicotnosti a profesionální zbytečnosti a Fjodor dceru rychle odvedl do jejího pokoje. Ale Máša podle nějakých vedlejších nejasných znaků pochopila, že to nebyla opravdová hysterie. Sama máma nevěří větám, které s pláčem vykřikuje, v hloubi duše moc dobře chápe, že místo vedle Rjabceva měla rezervováno díky svému mládí a své kráse, a ne díky srovnatelnosti svého nadání s nadáním Bechtěrevové. Ale pocit viny se musel přestovat neustále, jako hormony, jako bradka po ránu: Fjodor mohl za to, že už není krásná a že už nebude doktorkou věd.

A najednou se u nich doma začal často objevovat Nik-Nik. Jeho přátelství s Mášíným otcem poněkud ochladlo, což vyplývalo z podstaty výběru jejich povolání. Jeden se stal prokurátorem, druhý advokátem. Dokonce i po deseti letech vedli v kuchyni dlouhé spory – rozohněný Katyšev mluvil o tom, že všechno je prohnílé, celá právní základna je beznadějně zastaralá, veškeré vyšetřovací

orgány jsou zkorumpované, ale přesto je třeba vinu zločinců dokázat. Na to otec klidně odpovídal, že u nás bude vždycky koho strčit do vězení. Ale jestlipak bude někdo, kdo by je obhajoval? To je otázka.

Když diskuse vrcholily, přicházela do kuchyně máma, sedla si tátovi jako dítě na klín, objala ho kolem krku a prosila, aby si povídali o něčem, co nesouvisí s prací. Katyšev pokorně zmlkl a začal mluvit o něčem „*nesouvisejícím*“.

Až když dospěla, pochopila Máša, že Nik-Nik byl – a možná ještě stále je – do její matky zamilovaný.

Chodil k nim často, když otec nebyl a nemohl být doma. Hrál si s Mášou (vlastní děti Nik-Nik neměl), snažil se pomáhat mámě v kuchyni – ta se tomu vždycky vesele smála, ale z kuchyně ho nevyhnala. Máša přemýšlela nad otázkou, jestli to otec věděl. A sama si odpovídala, že to samozřejmě věděl. Byla to věčná hra, s pravidly, která chápe dokonce i vesnický idiot. A někdo jako Fjodor Karavaj rozhodně nebyl vesnický idiot. Ale máma díky mlčenlivému zbožňování Nik-Nika ožila – znovu začala nosit výrazné šaty, začala se malovat a usmívat. Nakonec se z ní stala výborná matka: stála u sporáku, vodila Mášu na kroužky gymnastiky a keramiky (Máša nevynikala ani v jednom z těchto oborů), vozila ji na výchovné procházky do Kolomenského a do Puškinova muzea. Nataša byla vzdělaná žena, hodně si s Mášou povídala, hodně jí toho vyprávěla. Máše se ale stejně stýskalo po tátovi, cítila, že Nik-Nik, se všemi jeho ctnostmi, není víc než náhradník. A táta během posledních let života pracoval opravdu hodně a na Mášu měl pořád méně času...

Zato když už ho měl, byl to čas jen pro ně: ve dvou se toulali po moskevských bulvárech, jezdili spolu na ryby, chodili do bazénu a na kluziště. Ale bylo mu líto, že v tu dobu chodíval k mámě na

návštěvu Nik-Nik – tak otec oběma věřil a důvěřoval. Litoval Ka-tyševa, že si, podle jeho názoru, vybral nesprávný obor a nesprávnou ženu a že nemá děti, což znamená, že ho v životě nepotkalo takové štěstí jako tátu. A Natašu. A co, ať si Nataša zaflirtuje. Také jí věřil – a právem.

Po tátově smrti se Máša bála a tajně si přála, aby si Nik-Nik vzal mámu: taková byla kolem černočerná tma, že se jí chtělo mít u sebe blízkého člověka. Jenže od té doby – a to je záhada! – byly návštěvy Nik-Nika stále méně časté, až úplně ustaly.

Máše se zdálo, že poslední procesy, které Fjodor Karavaj vedl, se dotýkaly už nejen osobní spravedlnosti, ale také společenské a pak už i spravedlnosti na úrovni existenciální, což otce velice vyčerpávalo, nikdy o tom však nemluvili. Ale Máša si pamatovala, jak otec několikrát, když přišel domů, ztuhl, když se díval směrem z temné chodby do jasně osvětlené kuchyně, kde seděla máma s Nik-Nikem, hlavu zakloněnou a smála se – bezstarostně, jako dítě. V těch chvílích už neměl Fjodor v obličeji milující, ale unavený výraz. Mít za manželku holčičku je zřejmě příjemné jen do určité chvíle. A pak už by chtěl mít člověk manželku, která je mu partnerkou, s níž si může popovídat, když už dětem přečetl pohádku na dobrou noc a když už jsou dveře do dětského pokoje zavřené.

Ale víla se v Naděždu Konstantinovnu Krupskou nezmění. Koneckonců, to on vytvořil kolem Nataši svět, kde mohla zůstat milovaným dítětem a nikdy nedospět. Tak co, sám si za to může. Možná, že kdyby byl táta naživu, Máša by během let postupně zaujala místo souputnice a nechala by Nataše navždy roli rozmazlované holčičky.

Ale co se nestalo: táta zemřel, zmizela jím opečovávaná kouzelná zahrada kolem jeho dvou milovaných žen a matka po jeho zmizení

nějak vystoupila ze své obvyklé image. Protože ze dvou holčiček – Nataši a Máši – byla Nataša přece jen ta starší.

Ráno Mášu probudily optimistické jazzové rytmy budíku a vůně kávy. Pro jistotu se zaposlouchala, a když nezachytila podezřelý šum za stěnou, vyskočila z postele a šla do sprchy. Oblečení, v němž se chystala jít do práce, si vzala s sebou do koupelny. Ještě pořád jí bylo trapné objevit se před otčímem v županu, proto už za dvanáct minut zhasla světlo v koupelně, oblečená do svého obvyklého stejnokroje: černé kalhoty, čisté černé tričko, tmavě šedý svetr ke krku, vlasy stažené do hladkého culíku.

„Tenhle sešit jsem vždycky nenáviděla,“ uslyšela matčin hlas z kuchyně a ztuhla. „Není možné, aby se od dvanácti let zabývala v myšlenkách pořád jen vraždami, zločiny a maniaky! Nechci, aby se to stalo jejím povoláním!“

„Nataško, bojím se,“ hlas otčíma zněl jako hlas zkušeného terapeuta, „že s tím nemůžeš nic dělat. Máša už si práci vybrala a...“

„Ano, souhlasila jsem, aby šla na právnickou fakultu. Myslela jsem, že ji tam přitáhnou i k něčemu jinému než k psychopatům! Že budu mít z dcery notáře, že si třeba otevře advokátní kancelář, třeba! A místo toho další mrtvoly, a teď už dokonce z Petrovky! Zavolám Katyševovi, aby jí tu praxi zrušil!“

„Natašenko, podívej se na to z druhé strany,“ začal otčím smířlivě. „Dělá práci, která ji nesmírně baví, má šanci, že v ní dosáhne velkých úspěchů.“

„Ale já nechci...“ přerušila ho matka.

Máša už vrazila do dveří do kuchyně: „Dobré ráno!“

„Dobré,“ pozdravil ji otec a zakašlal a matka, stojící zády k ní, na ni jen kývla. Když se otočila, všimla si Máša, že má červené oči.

Máše to bylo trapné a přehnaně energicky řekla: „Tak co, co máme k snídani?“

Matka položila na talíř několik lívanců a ze stejného důvodu, totiž aby změnila téma, řekla: „Zase celá v černém?“

Hodnocení Mášina šatníku bylo jedním z nejfrekventovanějších ranních témat, něco jako předpověď počasí. Máša se jako obvykle zapojila až po matčině: „Copak neexistují jiné barvy?“

Ano. Ale musí se vybírat tak, aby se k sobě hodily, a s černou tenhle problém související s vkusem a ztrátou času odpadá. Ano, ale černá zeštíhluje a zdůrazňuje. Ano, ale ona má postpubertální syndrom, nosí jen černou barvu a tato barva odpovídá její ranní náladě. Ano, ano, ano...

A sama si myslela: *Ne, maminko, to není smutek trvající už déle než deset let! Ne, maminko, to není příznak deprese, ne, nikoho od sebe nechci podvědomě odstrkovat...*

Otčím zůstával po celou dobu moudře neutrální a matka si nakonec vzdychla a nabídla Máše klíče od svého auta.

„To je dobrý,“ řekla Máša, když na odchodu líbala matku na tvář. „Dneska jedu metrem. Je to rychlejší.“

Na odchodu ještě viděla, jak Nataša absolutně mateřským gestem upravila otčimovi kravatu, a smutně se usmála. Je to neuvěřitelné, jak ženu mění uvnitř i zvenčí muž, který je v tu chvíli s ní... A ještě ji napadlo: vždyť s Nik-Nikem se mohla znovu stát vílou. Ale nechtěla tuhle hru hrát s nikým jiným než s tátou...

Máša měla štěstí: podařilo se jí v metru sednout, a tak si okamžitě vyndala svůj sešit. Na čistý list papíru začala kreslit náčrtek – vždycky to pro ni bylo srozumitelnější „s obrázkem“. Takže, byli tři. Máša

schematicky načrtla stoly postavené v polokruhu a tři figury: dva muže, jednu ženu.

Mladík vedle Máši na ni vrhal se zájmem pohledy: zjevně byl jedním z málo se vyskytujících estétů a ocenil Mášin profil, Mášiny jemné prsty a nenalíčené rty.

1. *Složitě uzly*, napsala vedle obrázku Máša.

2. *Číslo*.

3. *Proč mají různě vyříznuté jazyky?* (to podtrhla)

Estét, který jí koukal přes rameno, hledaje duchaplný důvod k seznámení, se po přečtení posledního bodu odvrátil.

Máša se koutkem úst ušklíbala (neměl jí co číst přes rameno), klidně uklidila sešit do tašky a zamířila k východu.

Už aspoň hodinu seděla na pracovišti, když do kanceláře vstoupil Andrej. Nemohla si nevšimnout – s určitou dávkou ironie a lítosti –, že byl oblečený stejně jako včera. Stejně džíny. Stejná džínová prošoupaná bunda. A navíc – nebo se jí to snad jen zdá, aby si ho ještě víc znechutila? – z něj vanul lehký psí zápach. Pozdravil všechny na jednou, aniž se podíval na někoho konkrétního, a už vůbec ne na Mášu. *Tím líp*, pomyslela si Máša, která se bála, že bude ironicky rozebírat její včerejší setkání s Nik-Nikem. Ale Andrej už odhodil džínovou bundu na opěradlo židle a natáhl se po telefonu:

„Šagin? Ahoj. Andrej Jakovlev. Hele, ptám se tě jako odborníka na vězně, jaký kriminálníci mají v poslední době ve zvyku vyholovat si na zátylku obrázky? Jaký obrázky? No, takový abstraktní, s čísly...“

Máša uvnitř celá ztuhla. Číslo?

„To jako fakt? Aha, to znamená, že je to úplně nová tendence, hmm. Zapiš se na výzkum trestaneckého folkloru. A mimochodem,

to číslo je čtrnáct. Sedm a sedm? Dvojitej symbol štěstí? Cože? To by mě nikdy nenapadlo. Dík, ty numerologu, zatím.“ A zavěsil telefon, přičemž se nechtěně setkal pohledem s Mášou.

Numerologie! Máše se rozbušilo srdce zklamáním. *Symbolika čísel!* Znova prošla spisy na stole. 1, 2, 3 – to jsou první oběti na Berseňevském nábřeží. 4 – na ruce mrtvého opilce, kterého našli před rokem v Kutafské věži. 6 – na ruce nalezené samostatně na Rudém náměstí před půl rokem. A teď – 14. Může to být jeden člověk, nebo už jí z těch maniaků přeskočilo? Ale co kdybychom si představili, že číslice 1, 2, 3, 4 a 6 nějak podivuhodně souvisí se způsobem vypořádání se s oběťmi... Zvedla oči k Jakovlevovi a zariskovala:

„Promiňte, prosím!“

Andrej nespokojeně odtrhl pohled od papírů.

„Nemáte zprávu patologa o té smrti na břehu Moskvy?“

Andrej zvedl obočí – zřejmě jí obočím sděloval, že do toho stážistice Karavajové nic není.

„Myslím,“ pospíšila si Máša a začervenala se, „není na té smrti něco zvláštního?“

Andrejovo obočí vylétlo až do fyziologicky takřka nemožné výše. „Co chápete pod slovem *zvláštní*?“ zeptal se chladně.

Máša bezradně pokrčila rameny a rovnala si myšlenky. Za tu chvilku se Andrej znovu zahloubal do papírů.

Hmm!!! Máša až celá bublala vzteky. Ani se nesnažil tvářit, že by ho mohlo zajímat, co mu odpoví. A o odpovědi na Mášinu otázku nemohlo být vůbec řeči. *Oukej*, řekla si a zvedla obočí způsobem, kterému její máma říkala „a teď se mračíš jako Fjodor“. – *Dobrá. K čertu s čísly. Zkusíme to jinak.* Například ty zvláště vytržené jazyky. A ještě jeden případ – případ zvláštního opilce, který přišel

umřít s napuchlým krkem na Kutafju. Tady je ruka s obrazem Chagalla. *Co tu máme dál?* Bez přerušování četla staré případy z posledních dvou let. A našla! Našla další zvláštní věc – jak to že si na to nevzpomněla? – ten příšerný případ, o kterém psaly všechny noviny. Manželka tjumenského gubernátora, žena, která patřila mezi deset nejbohatších dam planety, když předstihla zakladatelku italské značky *Benetton* a autorku Harryho Pottera, byla nalezena rozčtvrcená. Tělo, pečlivě zabalené do novin, bylo nalezeno na lavičce v Koloměnském.

Máše zatrnulo. Hodně lidí nemělo paní gubernátorovou rádo – na jejích početných podnicích záviselo v různé míře ohromné množství lidí. Lidé jí museli dávat úplatky, vtírat se, lézt všemocné vládkyni kraje do zadku. Ljudmila Turina vládla železnou rukou, obchody šly dobře, peníze tekly na účet ve švýcarské bance proudem, v Londýně dokončovali stavbu rodinného domu, o němž se v novinách taky hodně psalo, prý je to až hanba... No, jo, no. Nikdo neřekl nikdy nic přímo. Ani v náznacích. Ale ty, kdo si něco dovolili, nechala Ljudmila odsoudit nebo odstranit.

Kdo mohl něco takového udělat gubernátorové se stálou ochranou? Kdo mohl něco takového spáchat tak, aby ho nechytili? *To je otázka*, myslela si Máša. Jestlipak jí dovolí, aby se na ten případ koukla, aspoň na první zprávy znalců? Kdysi byly na vyřešení vraždy nasazeni nejlepší policisté, ale přesto to tak nějak utichlo, poté co manžel Turiny jednoho krásného dne sám zmizel v mlhách Albionu.

Máša napsala do tabulky, kterou si načrtla od ruky (a jejíž linie byly i bez použití pravítka dokonale rovné): *Turina Ljudmila*, datum úmrtí a místo – Kolomenskoje.

A zase se ponořila do papírů. Někde ještě včera viděla... Něco upoutalo její pozornost, ale tehdy to přešla, ještě nevěděla, co hledá.

A hledá něco zvláštního a Máše se zdálo, že tam je něco zvláštního, něco obrovského jako slon. Za půl hodiny Máša opět strnula: to je ono! Konstrukér a architekt Bagrat Gebelaj zemřel ve svém elegantním bytě v ulici Lenivka v důsledku mimořádně silného nervového a fyzického vyčerpání. Do očí přímo bil rozpor mezi slovy *elegantní* a *fyzické vyčerpání*. Kromě toho se Máše zdálo, že se už někde v tisku se jménem Gebelaj setkala. Vyplnila další řádek v tabulce: *Bagrat Gebelaj, Lenivka, před osmi měsíci* a zaklonila se na židli. Je tu dost zvláštností, které navíc spojuje další věc – místo nálezů těla: kromě nálezů v Kolomenském, skoro na kraji města, byla všechna ostatní těla nalezena v centru města.

Máša se zeptala policisty sedícího vedle ní, který právě všem sdělil, že je čas na kouřovou, jestli by si mohla půjčit jeho počítač. Agent mávl rukou a odešel, za ním se trousili ostatní.

V první řadě si Máša našla podrobnou mapu Moskvy, a když do tiskárny na chodbě vložila velký list formátu A3, vytiskla si barevný plán centra města. Na konci chodby zahlédla Andreje, jak s cigaretou v ruce ironicky poslouchá policistu, co jí přenechal svůj počítač.

Říkají mu asi Volodě, vzpomněla si Máša a prudce vešla zpět do kanceláře. Zkusila zadat na internetu několik čísel a slovo *numerologie*. Google ji nezklamal: číslo jedna, přečetla si Máša, je symbol slávy a moci, akce a ctižádosti. Člověk s číslem narození 1 si za věcmi půjde, nikdy nebude měnit směr a nebude se snažit přeskočit v čase dopředu. Dál: číslo 2 symbolizuje vyrovnanost, činy, měkkost a takt... 4 znamená vyrovnanou, pracovitou povahu... 6 – je znamením úspěchu v podnikání, pokud zvládne získat důvěru okolí, získá nejen klienty, ale i následovatele.

Máša otráveně zavřela okno a sedla si zpátky ke svému stolu. Vypadá to, že ten, komu vyrvali půlku jazyka, se musel podvolit své-

mu osudu a dáma s číslem 2 musela udržovat rovnováhu nehledě na krvácení z úst. A opilec, jehož číslo znamená pracovitou povahu... Není jasné, jaký byl osud majitele ruky nalezené na Rudém náměstí, ale Máša už pochopila, že je to příliš jednoduché na to, aby to byla pravda. A není ani jasné, jestli je tam skutečně nějaké spojení, nebo jestli si ho vymyslela.

„Kapitáne Jakovleve!“ vstala a položila před šéfa lístek papíru.

Šéf sebou trhnul, ale výraz tváře udržel a vzal si papírek. „Co to je?“

„To jsou úmrtí, která jsem vytáhla, zdají se mi zvláštní.“

„Zase nějaké zvláštnosti?“

„Ano, zase,“ tvrdohlavě potvrdila Máša.

„Myslím, že jsem vás požádal, abyste se zabývala vraždami, které měly vypadat jako nešťastná náhoda nebo shody okolností.“

Máša mlčela.

Andrej vzdychl: „Poslouchám, stážistko Karavajová.“

„Vám je úplně jedno,“ řekla potichu Máša, „co budu dělat. Nebo ne? A takhle bych se vám nemotala pod nohama.“

„Ano, to je argument,“ usmál se Andrej a chvíli mlčel. „Mazejte, vyšetřujte si ty vaše zvláštnosti.“

Máša rychle přikývla a skoro poklusem vyběhla z kanceláře.

„Co na ni tak štěkáš?“ zaslechla, když zavírala dveře.

A byla ráda, že odpověď se k ní už nedonesla.

ANDREJ

Páša se nakonec ozval a Andrej běžel jako střelený do márnice. Měl výčitky svědomí. Ne velké, ale měl. Když odpovídal té studentce, uslyšel ve svém hlase chladnou zlobu, a to si nezasloužila. Pracovala už od rána, a pracovala pilně. Andrej několikrát se zájmem zaznamenal na jejím obličejí se širokými lícními kostmi výraz hlubokého soustředění. Jedničkářka... Ale musel si přiznat, že pracovat s materiálem umí. Kdo ví, jakou zvláštnost tam vyšťourala, ale jestli jí to pomůže napsat „praktickou část“ diplomky, tak s pánem Bohem. Ať si běhá, ať se vyptává. Někde ji pošlou do... a někde jí řeknou všechno, co potřebuje. Jen ať se učí pracovat nejen s papírama, ale i s lidma.

V takto pedagogickém rozpoložení přišel k Pášovi a potrásl mu jeho obrovskou tlapou, dřív než si Páša natáhl latexové rukavice.

„Je to zvláštní,“ začal Páša a ukázal na rozřízlé břicho nebožtíka.

Andrej se zamračil a podíval se dovnitř. Bylo tam prázdko.

„Vymuli mu vnitřní orgány. Vykuchali ho jako kuře. Uvnitř jsem našel jenom tohle.“ A Páša podal Andrejovi průsvitný balíček.